

**SPORAZUM ZA SPROVOĐENJE KONVENCIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU
IZMEĐU FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I UJEDINJENOG
KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SEVERNE IRSKE**

Na osnovu člana 31. Konvencije o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske, potpisane u Londonu 24. maja 1958. godine, nadležni organi socijalnog osiguranja Strana ugovornica i to:

Savezni zavod za socijalno osiguranje, Beograd, s jedne strane, i
Ministar za penzije i nacionalno osiguranje, London, i
Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Belfast, s druge strane,
usvojili su sledeće odredbe za primenu Konvencije:

**1. Definicije
Član 1.**

Izrazi upotrebljeni u ovom sporazumu imaju isto značenje kao u Konvenciji.

**2. Opšte odredbe
Član 4. (2) i 4. (3) Konvencije**

Član 2.

Kada je lice zaposleno u jednoj zemlji a na njega se primenjuje zakonodavstvo druge zemlje, organ ove potonje zemlje izdaće tom licu i njegovom poslodavcu ili zastupniku njegovog poslodavca u prvoj zemlji potvrdu o toj činjenici na obrascu Y 1 ili na obrascu VB 1. Ako više takvih lica radi za istog poslodavca u jednoj zemlji organ druge zemlje može izdati poslodavcu ili poslodavčevom zastupniku jednu potvrdu koja će obuhvatiti sva zainteresovana lica.

Kada se traži produženje perioda osiguranja preko dvanaest meseci, zahtev će se raspraviti putem prepiske između Saveznog zavoda za socijalno osiguranje, Beograd, i Ministarstva penzija i nacionalnog osiguranja, Prekomorska grupa, Njukasl na Tajni, Engleska, ili Ministarstva rada i nacionalnog osiguranja, Stormont, Belfast, Severna Irska.

**3. Zdravstvena zaštita
Član 8 Konvencije**

Član 3.

Da bi neko lice moglo da koristi zdravstvenu zaštitu u smislu člana 8. Konvencije, od njega se može tražiti da dokaže da je osigurano po zakonodavstvu svoje zemlje ili da je član porodice takvog lica ili da je na školovanju odnosno na usavršavanju.

Član 4.

Organ nadležni za sprovođenje odredaba Konvencije koje se odnose na zdravstvenu zaštitu jesu:

u Jugoslaviji:

sreski zavod za socijalno osiguranje na čijem području osigurano lice živi u vreme korišćenja zdravstvene zaštite, a

u Ujedinjenom Kraljevstvu:

(a) za opštu medicinsku, zubnu i apotekarsku službu;

u Engleskoj, Velsu i Škotskoj - the Local Executive Council (mesni izvršni savet);

u Severnoj Irskoj - the Northern Ireland General Health Services Board, Belfast (opšti ured zdravstvene službe Severne Irske, Belfast);

(b) za bolničku i specijalističku službu:

u Engleskoj i Velsu - the Local Hospital Management Committee (mesni bolnički upravni odbor);

ali u bolnici za obučavanje - the Board of Governors (odbor rukovodilaca);

u Severnoj Irskoj - the Local Hospital Management Committee (mesni bolnički upravni odbor);

u Škotskoj - the Local Hospital Board of Management (mesni bolnički upravni odbor).

4. Davanja za slučaj bolesti, materinstva i smrti

Član 9. Konvencije

Član 5.

Ako lice koje je osigurano po zakonodavstvu jedne zemlje ode u drugu zemlju, može pre odlaska iz prve zemlje tražiti od organa te zemlje potvrdu na obrascu Y 2 ili na obrascu VB 2. u kojoj će biti naznačeni periodi osiguranja i sa njima izjednačeni periodi koji treba da budu uzeti u obzir.

Ako lice pomenuto u prethodnom stavu propusti da podnese potvrdu o periodičnom osiguranju i sa njima izjednačenim periodima navršenim u zemlji iz koje dolazi, organ socijalnog osiguranja druge zemlje zatražiće od organa prve zemlje da mu dostavi podatke na obrascu Y 3 ili na obrascu VB 3. U očekivanju traženog obaveštenja organ druge zemlje pružiće privremeno davanja na osnovu perioda osiguranja navršenih u toj zemlji.

5. Invalidske penzije, penzije zbog nesreće na poslu i profesionalne bolesti, starosne penzije, davanja za udovicu i preživele članove porodice

Članovi 14.-22. Konvencije

Član 6.

Organi nadležni za sprovođenje odredaba Konvencije koje se odnose na invalidske penzije, penzije zbog nesreće na poslu i profesionalne bolesti, starosne penzije, davanja za udovicu i preživele članove porodice jesu:

u Jugoslaviji: Savezni zavod za socijalno osiguranje, Beograd, a

u Ujedinjenom Kraljevstvu: the Ministry of Pensions and National Insurance, Overseas Group, Newcastle – upon – Tyne, and the Ministry of Labour and National Insurance, Belfast (Ministarstvo penzija i nacionalnog osiguranja, Prekomorska grupa, Njukasl na Tajni i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Belfast).

Član 7.

Kod rešavanja o davanjima na osnovu sabiranja perioda osiguranja, nadležni organi Strana ugovornica koristiće obrazac Y 3 odnosno obrazac VB 3 i obrazac Y 4 odnosno obrazac VB 4.

Član 8.

Kada je zahtev za invalidsku penziju ili za davanja usled nesreće na poslu i profesionalne bolesti podnet u jednoj Zemlji ugovornici nadležnom organu te zemlje, ovaj organ će rešiti zahtev saglasno članovima 14. i 15. Konvencije. Ako je zahtev podnet bez podataka o periodima osiguranja navršenim u drugoj zemlji, nadležni organ će zatražiti od organa druge zemlje obaveštenja na obrascu Y 3 ili na obrascu VB 3.

Kada je zahtev za invalidsku penziju ili za davanja za slučaj nesreće na poslu podnet organu jedne Strane ugovornice, a na plaćanje penzije je obavezan organ socijalnog osiguranja druge strane saglasno članu 14. ili 15. Konvencije, nadležni organ prve strane dostavlja zahtev nadležnom organu druge strane zajedno sa obrascem Y 3 A ili sa obrascem VB 3 A, dajući

obaveštenja o periodima osiguranja koji važe po zakonodavstvu prve strane. Nadležni organ druge strane, kada primi obrazac, uračunava, ako je to potrebno, periode osiguranja koji su priznati po zakonodavstvu prve strane i na osnovu toga utvrđuje pravo i visinu davanja koje treba platiti po ovom zakonodavstvu na osnovu ukupnog vremena osiguranja. Ovaj organ saopštava podnosiocu zahteva visinu davanja preko nadležnog organa prve strane koji će prilikom dostave rešenja o davanju upoznati podnosioca zahteva sa pravom na žalbu po zakonodavstvu druge strane.

Član 9.

Kad je zahtev za starosnu penziju, davanja za udovicu i za preživele članove porodice podnet organu jedne Strane ugovornice, nadležni organ ove strane dostaviće nadležnom organu druge Strane ugovornice dva primerka obrasca Y 4 ili obrasca VB 4, popunjenoj podacima o periodima osiguranja i sa njima izjednačenim periodima priznatim po zakonodavstvu koje za njega važi.

Nadležni organ druge strane, kad primi obrazac, upisuje u njega periode osiguranja i sa njima izjednačene periode, koji se priznaju po njegovom zakonodavstvu, sabira periode osiguranja i sa njima izjednačene periode obeju Stranu ugovornica shodno članu 27. Konvencije i na osnovu toga rešava zahtev po svom zakonodavstvu. Zatim određuje iznos davanja srazmerno periodima osiguranja priznatim po zakonodavstvu koje za njega važi, kao i iznos davanja u slučaju kada bi se primenio član 21. Konvencije.

Posle ovog određivanja, ovaj organ vraća nadležnom organu socijalnog osiguranja prve strane jedan primerak popunjenoj obrasca zajedno sa podacima koji se odnose na periode osiguranja priznate po zakonodavstvu druge strane, dostavljajući rešenje o davanju doneto u smislu prethodnog stava i obaveštavajući ga o davanju u slučaju kada bi se primenio član 21. Konvencije.

Član 10.

Po priјemu obrasca od nadležnog organa druge Strane ugovornice, nadležni organ prve strane određuje po svom zakonodavstvu pravo na davanje koje osiguranom licu pripada na osnovu zbiru perioda osiguranja izračunatog u smislu člana 27. Konvencije, a zatim određuje iznos davanja srazmerno periodima osiguranja priznatim po tom zakonodavstvu kao i iznos davanja koji bi pripadao u slučaju primene člana 21. Konvencije.

Član 11.

Nadležni organ prve Strane ugovornice obavestiće podnosioca zahteva o iznosu davanja na koji bi imao pravo prema zakonodavstvu svake strane kada bi njegov zahtev bio rešavan:

- (1) prema odredbama člana 19. ili 22. Konvencije, ili
 - (2) po članu 21. Konvencije,
- i pozvaće ga da se izjasni za jednu ili drugu alternativu.

Podnositelj zahteva biće obavešten o pravu na žalbu koje ima po zakonodavstvu obeju stranu.

Organ prve strane dostaviće organu druge strane primerak svog rešenja o davanju i saopštenu, koji su dostavljeni podnosiocu zahteva.

Član 12. Članovi 25. i 26. Konvencije

Isplatu davanja vrši organ socijalnog osiguranja jedne Strane ugovornice neposredno svojim korisnicima koji se nalaze na teritoriji druge strane.

Prilikom prve isplate prva strana će obavestiti drugu stranu o:

- (1) punom imenu i adresi korisnika,
- (2) vrsti davanja, roku i iznosu isplata,
- (3) datum sa kojim počinje da teče prva isplata.

Strane ugovornice će se međusobno obaveštavati o promenama koje nastanu pod (1) ili (2) prethodnog stava.

6. Dodaci na decu Član 23. Konvencije

Član 13.

Organ nadležni za sprovođenje odredaba Konvencije koji se odnose na dodatak na decu jesu:

- u Jugoslaviji: sreski zavod za socijalno osiguranje kod koga je korisnik osiguran, a
- u Ujedinjenom Kraljevstvu: Ministry of Pensions and National Insurance, Family Allowances Branch, Newcastle - upon Tyne England and Ministry of Labour and National Insurance, Stormont, Belfast, Northern Ireland (Ministarstvo penzija i nacionalnog osiguranja, Odeljenje porodičnih dodataka, Njukasl na Tajni Engleska i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Stormont, Belfast, Severna Irska).

Član 14.

Kod sprovođenja odredaba člana 23. tačka (2) Konvencije primenjivaće se odredbe člana 5. ovog sporazuma.

7. Davanja za slučaj nezaposlenosti Član 24. Konvencije

Član 15.

Organ nadležni za sprovođenje odredaba Konvencije koje se odnose na davanja za slučaj nezaposlenosti jesu:

u Jugoslaviji: republički biro za posredovanje rada na čijem području ovlašćeno lice živi, a
u Ujedinjenom Kraljevstvu: Ministry of Pensions and National Insurance, Overseas Group, Newcastle - upon Tyne England and Ministry of Labour and National Insurance, Stormont, Belfast, Northern Ireland (Ministarstvo penzija i nacionalnog osiguranja, Prekomorska grupa, Njukasl na Tajni, Engleska i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Stormont, Belfast, Severna Irska).

Član 16.

Kod sprovođenja odredaba člana 24. Konvencije primenjivaće se odredbe člana 5. ovog sporazuma.

8. Isplata davanja Član 29. Konvencije

Član 17.

Kad je saglasno odredbama člana 29. Konvencije organ jedne Strane ugovornice ovlašćen da vrši isplatu davanja u ime organa druge strane, organ koji izdaje ovlašćenje za isplatu dostaviće organu koji vrši isplatu obrazac Y 5 ili obrazac VB 5 za svakog korisnika. Prvi organ isplatiće davanje u svojoj valuti po kursu koji je važio prvog dana onog meseca u kome je izvršena isplata. Organ koji je ovlastio drugog organa da u njegovo ime isplati davanje saopštiće blagovremeno sve promene koje mogu uticati na pravo ili na iznos davanja. Organ ovlašćen da vrši isplatu obustaviće isplatu davanja kada više nisu ispunjeni uslovi za isplatu i o tome će obavestiti organ u

čije ime vrši isplatu. Organi Ugovornih strana odmah će obavestiti jedan drugog o isplatama koje nisu bile izvršene.

Kada za vreme isplate davanja bude potrebno da se podnese dokaz o daljem pravu na davanje (na primer uverenje o školovanju, nesposobnosti itd.), korisnik će dokaz dostaviti neposredno organu koji vrši isplatu.

Organi obeju strana pripremiće na kraju svake godine izveštaj o isplatama izvršenim po ovlašćenju druge strane i dostaviće ga drugoj strani. Organ čije je dugovanje po osnovu davanja isplaćenih po ovlašćenju veće, doznačiće organu druge stane razliku u valuti zemlje tog organa.

Organi preko kojih se mogu vršiti isplate iz člana 29. Konvencije, jesu:

u Jugoslaviji: Savezni zavod za socijalno osiguranje, Beograd, a

u Ujedinjenom Kraljevstvu: Ministry of Pensions and National Insurance, Overseas Group, Newcastle – upon Tyne England and Ministry of Labour and National Insurance, Stormont, Belfast, Northern Ireland (Ministarstvo penzija i nacionalnog osiguranja, Prekomorska grupa, Njukasl na Tajni i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Stormont, Belfast, Severna Irska).

9. Razne odredbe Članovi 32-35. Konvencije

Član 18.

Odredbe člana 33. i člana 34. Konvencije primeniće se takođe na osigurana lica, koja su nastanjena u Ujedinjenom Kraljevstvu i traže davanje samo od jugoslovenskog socijalnog osiguranja ili na osigurana lica koja žive u Jugoslaviji i traže davanje samo od socijalnog osiguranja u Ujedinjenom Kraljevstvu.

Član 19.

Organi Strana ugovornica koje će neposredno saobraćati u vezi sa sproveđenjem Konvencije o socijalnom osiguranju i ovog sporazuma jesu:

u Jugoslaviji: Savezni zavod za socijalno osiguranje, Beograd, a

u Ujedinjenom Kraljevstvu: Ministry of Pensions and National Insurance at London or at Newcastle – upon – Tyne, and the Ministry of Labour and National Insurance, Stormont, Belfast, Northern Ireland (Ministarstvo penzija i nacionalnog osiguranja u Londonu ili u Njukaslu na Tajni i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Stormont, Belfast, Severna Irska).

Ovi organi će biti odgovorni za izradu obrazaca koji se pominju u ovom sporazumu, o čemu će se oni povremeno dogovorati.

Član 20.

Za administrativnu i lekarsku kontrolu korisnika jugoslovenskog socijalnog osiguranja koji borave na teritoriji Ujedinjenog Kraljevstva odgovorni su: Ministry of Pensions and National Insurance , Overseas Group, Newcastle – upon – Tyne, and Ministry of Labour and National Insurance, Stormont, Belfast, Northern Ireland (Ministarstvo penzija i nacionalnog osiguranja, Prekomorska grupa, Njukasl na Tajni, i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja, Stormont, Belfast, Severna Irska).

Za administrativnu i lekarsku kontrolu korisnika socijalnog osiguranja Ujedinjenog Kraljevstva, koji su nastanjeni u Jugoslaviji odgovoran je Savezni zavod za socijalno osiguranje, Beograd.

Lekarska kontrola vršiće se samo na zahtev organa socijalnog osiguranja po čijem se nalogu vrši isplata davanja.

Član 21.

Svi troškovi nastali u vezi sa ukazivanjem međusobne pomoći, uključujući administrativne troškove i izdatke za lekarsku kontrolu korisnika, padaju na teret organa Strana ugovornica koji pružaju pomoć.

Član 22.

Obrasci, isprave i prepiska u vezi sa sprovođenjem Konvencije o socijalnom osiguranju i ovog sporazuma mogu biti sačinjeni na službenim jezicima jedne ili druge Strane ugovornice.

Član 23.

Ovaj Sporazum stupa na snagu u isto vreme kada i Konvencija o socijalnom osiguranju.

Rađeno u Beogradu na dan 20. novembra 1959. godine u dva izvorna teksta na srpskohrvatskom i engleskom jeziku, čija su oba teksta jednako punovažna.

Za Savezni zavod za socijalno osiguranje,
Z. Has, s. r.

Za Ministra penzija i nacionalnog osiguranja, i Ministarstvo rada i nacionalnog osiguranja
Severne Irske,
John Nicholls, s. r.